

doevropských studií FF UK) учествовали су доц. Јан Пеликан (Jan Pelikán) и његови асистенти и докторанти Ондржеј Војтјеховски (Ondřej Vojtěchovský), Ондржеј Жила (Ondřej Žíla), Елишка Млинарикова (Eliška Mlynáriková), Самуел Бенеш (Samuel Beneš), Урош Лазаревић (докторант на Институту политичких наука Филозофског факултета Карловог универзитета – Ústav politologie FF UK), као и потписник ових редова.

Након поздравног говора др Вацлава Штјепанека, представници Института за славистику у Брну и Института за светску историју и Института за славистику и источноевропске студије у Прагу, др Вацлав Штјепанек и др Павел Крејчи, односно доц. Јан Пеликан приказали су кроз основне податке стање у својим институтима, шта је урађено у претходном периоду, али и шта би могло да се учини у времену које долази на развоју балканистике у Прагу и Брну. Други део скупа протекао је у проучавању, анализирању и дискутовању два рада: Марије Микеске Шупице, *Makedonsko-srbský církevní spor od vzniku samostatné Republiky Makedonie do roku 2008* (Македонско-српски црквени спор од настанка самосталне Републике Македоније до 2008. године) и Петра Стехлика, *Bosna v ideologii ilyristu a chorvatské politice 40. let 19. století* (Босна у идеологији илиризма и хрватске политике четрдесетих година 19. века). Искрпне и пре свега конструктивне полемике показале су да историчари и слависти у Прагу и Брну раде озбиљно на проучавању историје, друштва, језика и културе на Балкану. Скуп чешких балканолога протекао је и завршен је у пријатељској атмосфери, уз потврду да досадашња три сусрета неће бити и једина, јер ће наредна конференција, са новим радовима и дискусијама, бити одржана у Прагу на јесен 2010. године.

Др Вера ГУДАЦ-ДОДИЋ
Институт за новију историју Србије

Информација о презентацији резултата рада Института за новију историју Србије, Москва, 2–7. октобра 2010.

У периоду од 2. до 7. октобра 2010. године делегација Института за новију историју Србије: директор Института др Момчило Митровић, главни и одговорни уредник редакције за институтска издања др Гордана Кривокапић-Јовић, председник Научног већа Института др Вера Гудац-Додић, др Александар Животић и др Алексеј Тимофејев, боравила је у Москви, у Дому руске емиграције „Александар Солжењицин“ (Дом Русског Зарубежја имени Александра Солженицына).

Основни циљ и сврха боравка сарадника Института за новију историју Србије у Москви била је промоција Института, приказ области интересовања запослених истраживача и тема којима се баве, као и презентација најновијих институтских издања, студија и монографија, те научног часописа Института *Токови историје*. Јачање веза у научном раду и истраживању, учвршћивање постојеће научне сарадње са колегама и истраживачима из различитих еминентних научних институција у Русији, а пре свега Института за словенске студије Руске академије наука, као и утемељење будућих заједничких активности, такође је био циљ посете и боравка сарадника у Москви.

Промоција Института за новију историју Србије одржана је 5. октобра 2010. у Дому руске емиграције. Присутствовали су јој, поред осталих, директор Дома руске емиграције Виктор Москвин, директор Института за словенске студије (Института славјановедения РАН) Константин Никифоров, колеге са Московског државног универзитета „Ломоносов“ (Московског државног универзитета им. М. В. Ломоносова), Руског института за стратешке студије (Российског института стратешких истраживања) и других руских академских институција. Институт је представио и публици се први обратио директор др Момчило Митровић, који је у главним цртама приказао развој Института, историјат и основне делатности. Промоција Института изложена је и базирана на неколико *тематских* целина. Научноистраживачка делатност Института приказана је, поред осталог, и кроз истраживачке области које су у фокусу интересовања истраживача у Институту. У склопу разноликих тема из друштвене, политичке, економске и културне историје Србије којима се запослени баве, историје различитих институција, спољне политике итд., указано је и на теме везане за друштвену историју Србије, социјалне групе и друштвене слојеве. Проблематика сељаштва и грађанства анализирана је из различитих углова и аспеката, а посебно је сагледавана кроз један сегмент, однос комунистичке власти према тим друштвеним слојевима и правце државне политике. У склопу тема из друштвене историје Србије које су сарадници Института обухватили својим истраживањима је и изучавање српског грађанства и односа југословенске власти према њему, као важном делу те комплексне проблематике. Указано је на студију Наташе Милићевић, која је објављена управо под таквим насловом, *Југословенска власт и српско грађанство 1944–1950*, монографију којој је у протеклој години припала награда Министарства за науку. Међу радовима који се односе на истраживања других социјалних група су и они које се баве изучавањем најмногобројнијег друштвеног слоја – сељаштва. Пратећи актуелне трендове светске историографије, сарадници Института били су усмерени ка проучавању још једне социјалне групе – жена. Приказана су и друга издања најновије продукције Института. Посебно је наглашен тематски оквир везан за институцију војске, у чијем склопу је истакнута књига др Милета Бјелајца, *Генерали и адмирали Краљевине Југославије (1918–1941)*. Презентована је и монографија о историји Срба у Хрватској, аутора др Софије Божић *Срби у Хрватској 1918–1929*. Посебан круг чинила је и историографија везана за НОБ, потом за цркву, питања хладног рата, ИБ-а и др.

Наглашен је значај часописа *Токови историје*, који излази још од 1967. године (*Токови револуције, Токови*). Указано је на домете тог научног часописа како на унутрашњем тако и на међународном плану. Посебно интересовање владало је за сарадњу и учешће сарадника из иностранства у часопису.

Целокупну промоцију пратили су визуелни ефекти, урађени поводом 50 година Института, као и на видном месту истакнута најновија институтска издања.

За учеснике презентације приређен је посебан програм боравка у Москви. Потенциране су посете Архиву Дома руске емиграције и Институту за словенске студије. У Архиву су гостима из Београда приказана нека од најзначајнијих документа везаних за рад руске емиграције од првих дана Октобарске револуције до данас.

Обилазак Института за словенске студије Руске академије наука учесницима је пружио прилику да упознају целокупан комплекс Руске академије наука и уметности.

Поред званичног дела посете, директор Института за новију историју Србије др М. Митровић водио је и разговоре о будућој сарадњи са К. Никофоровим из Института за словенске студије Руске академије наука и са А. Едемским из Института за стратешке студије. Директор Дома руске емиграције Виктор Москвин позван је у званичну посету ИНИС-у, поред осталог у циљу проширења сарадње са том институцијом.

Током боравка у Москви сарадници Института посетили су низ академских института, библиотека, институција културе.

Посета делегације ИНИС-а Москви само је наставак сарадње Института са сличним институцијама и појединцима у Хрватској, Словенији, Босни и Херцеговини, Чешкој, Бугарској и другим земљама.